

ЗАКОН

О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О НАРОДНОЈ БАНЦИ СРБИЈЕ

Члан 1.

У Закону о Народној банци Србије („Службени гласник РС“, бр. 72/03, 55/04, 85/05 – др. закон и 44/10), у члану 4. став 1. тачка 9) мења се и гласи:

„9) уређује, контролише и унапређује несметано функционисање платног промета у земљи и са иностранством;“.

Члан 2.

Члан 6. мења се и гласи:

„Члан 6.

Народна банка Србије има статут (у даљем тексту: Статут) који потврђује Народна скупштина.

Након потврђивања, Статут се објављује у „Службеном гласнику Републике Србије“.

Члан 3.

После члана 8. додаје се члан 8а који гласи:

„Члан 8а

У оквиру Народне банке Србије, у складу са овим законом и Статутом, за обављање функција из члана 4. став 1. тач. 4) до 7) овог закона образује се Управа за надзор над финансијским институцијама (у даљем тексту: Управа за надзор).

Финансијским институцијама у смислу овог закона сматрају се лица која обављају делатности из члана 4. став 1. тач. 4) до 7) овог закона.

Положај, организација и начин рада Управе за надзор ближе се уређује Статутом.“.

Члан 4.

У члану 12. став 2. мења се и гласи:

„Извршни одбор, гувернер и директор Управе за надзор одговорни су за остваривање циљева Народне банке Србије у оквиру својих надлежности утврђених овим законом.“

Члан 5.

Члан 13. мења се и гласи:

„Члан 13.

Извршни одбор чине гувернер, директор Управе за надзор и вицегувернери Народне банке Србије (у даљем тексту: вицегувернери).“.

Члан 6.

У члану 14. став 1. тачка 8) речи: „стратегију и“ бришу се.

Члан 7.

Члан 15. мења се и гласи:

„Члан 15.

Извршни одбор на предлог Управе за надзор доноси прописе у области контролне и надзорне функције над финансијским институцијама у складу са законом.

Извршни одбор на предлог Управе за надзор, решењем одлучује о давању и одузимању финансијским институцијама дозвола за рад, односно обављање делатности.

Решење из става 2. овог члана потписује гувернер.“.

Члан 8.

Члан 20. мења се и гласи:

„Члан 20.

Гувернер не може:

1) бити посланик у Народној скупштини, члан Владе или органа или тела које је образовала Народна скупштина или Влада, не може обављати функцију органа или члана органа аутономне покрајине или јединице локалне самоуправе или синдикалне организације, не може обављати функцију у политичкој странци, нити може обављати било коју другу јавну функцију или јавни посао;

2) бити члан управног, извршног или надзорног одбора или другог органа финансијске институције, предузећа за ревизију или другог лица над чијим пословањем Народна банка Србије врши контролу, односно надзор или с којим сарађује у обављању својих функција, нити може бити запослен у тим лицима, односно њихов сарадник;

3) имати акције, уделе или дужничке хартије од вредности финансијске институције, предузећа за ревизију или другог правног лица над чијим пословањем Народна банка Србије врши контролу, односно надзор или с којим сарађује у обављању својих функција;

4) имати акције, уделе или дужничке хартије од вредности у правним лицима која имају учешће у финансијској институцији, предузећу за ревизију или другом правном лицу над чијим пословањем Народна банка Србије врши контролу, односно надзор или с којим сарађује у обављању својих функција.

Учешће, у смислу става 1. овог члана, подразумева директно или индиректно право или могућност да се оствари гласачко право у правном лицу, односно директно или индиректно власништво над капиталом тог правног лица.

Гувернер не може бити лице које је повезано с лицима која обављају функције или послове из става 1. тач. 1) и 2) овог члана, односно која поседују акције, уделе или дужничке хартије из става 1. тач. 3) и 4) овог члана.

Ако гувернер или са њим повезано лице поседује акције, уделе или дужничке хартије од вредности из става 1. тач. 3) и 4) овог члана, дужни су да их отуђе у року од три месеца од дана избора на место гувернера.

Гувернер је дужан да, одмах након избора, Народној скупштини да писмену изјаву о томе да он и лица повезана с њим не обављају функције ни послове из става 1. тач. 1) и 2) овог члана, да не поседују акције, уделе или

дужничке хартије из става 1. тач. 3) и 4) овог члана, односно да ће их, у случају да их поседују, отуђити у року из става 4. овог члана.

Повезана лица у смислу ст. 3. и 5. овог члана су супружници, ванбрачни партнери, крвни сродници у правој линији, крвни сродници у побочној линији закључно са трећим степеном сродства, сродници по тазбини до другог степена сродства, усвојилац и усвојеник, лица између којих је извршен пренос управљачких права, као и сва друга лица која се према другим околностима конкретног случаја могу сматрати повезаним.

У случају из става 4. овог члана, гувернер је дужан да, након три месеца од дана избора, Народној скупштини да писмену изјаву да он и са њим повезана лица више не поседују акције, уделе или дужничке хартије од вредности из става 1. тач. 3) и 4) овог члана.

Гувернер је дужан да у свему поступа у складу с прописима којима се уређује спречавање сукоба интереса при вршењу јавних функција.“.

Члан 9.

У члану 21. став 1. реч: „Савет“ замењује се речју: „Народна скупштина“.

У ставу 4. речи: „Народне банке Србије (у даљем тексту: Статут)“ бришу се.

Члан 10.

После члана 21. додаје се члан 21а који гласи:

„Члан 21а

Управа за надзор:

1) обавља послове контроле и надзора из члана 4. став 1. тач. 4) до 7) овог закона (даље у тексту: надзор над финансијским институцијама).

2) доноси појединачне акте у области надзора над финансијским институцијама, осим аката из члана 15. овог закона;

3) предлаже Извршном одбору доношење прописа и појединачних аката из члана 15. овог закона;

4) налаже и предузима мере према финансијским институцијама у складу са законом којим се уређује пословање финансијских институција.

Управа за надзор има директора, који не може бити из редова вицегувернера.

Директора Управе за надзор бира Народна скупштина на предлог одбора Народне скупштине надлежног за послове финансија (у даљем тексту: Одбор за финансије).

Директор Управе за надзор се бира на период од шест година, с правом поновног избора.

На избор, неспојивост функција и сукоб интереса директора Управе за надзор сходно се примењују одредбе члана 19. ст. 3. и 4. и члана 20. овог закона.“.

Члан 11.

У члану 22. став 2. речи: „шест година“ замењују се речима: „пет година“.

Члан 12.

Члан 23. мења се и гласи:

„Члан 23.

Савет:

- 1) доноси Статут, на предлог Извршног одбора;
 - 2) утврђује режим курса динара, на предлог Извршног одбора, уз сагласност Владе;
 - 3) доноси стратегију управљања девизним резервама на предлог Извршног одбора;
 - 4) одлучује о чланству у међународној финансијској организацији и институцији;
 - 5) доноси финансијски план Народне банке Србије;
 - 6) усваја годишње финансијске извештаје Народне банке Србије;
 - 7) врши избор руководиоца у организационој јединици Народне банке Србије за послове интерне ревизије;
 - 8) врши избор спољног ревизора;
 - 9) разматра извештај спољног ревизора, прати примену препорука тог ревизора у Народној банци Србије;
 - 10) врши надзор над системом финансијског извештавања, управљања ризицима и унутрашњих контрола у Народној банци Србије;
 - 11) оцењује да ли су рачуноводствене политике и процедуре које су усвојене у Народној банци Србије одговарајуће;
 - 12) усваја годишњи план о обављању интерне ревизије у Народној банци Србије (у даљем тексту: интерна ревизија) и периодично разматра извештаје о обављеној интерној ревизији;
 - 13) врши надзор над обављањем интерне ревизије и обављањем усклађености пословања у Народној банци Србије;
 - 14) доноси стратегију развоја Народне банке Србије, коју предлаже Извршни одбор, и прати њено спровођење;
- Савет по потреби, а најмање два пута годишње, Народној скупштини подноси извештај о свом раду.

Члан 13.

Члан 24. мења се и гласи:

„Члан 24.

Гувернер је дужан да најмање једном у три месеца Савету достави извештај о спровођењу монетарне политике.

Управа за надзор је дужна да најмање једном у три месеца Савету достави извештај о издавању и одузимању дозвола из члана 15. овог закона и о надзору над финансијским институцијама.

Ради обављања послова из члана 23. овог закона, Савет може од Извршног одбора, гувернера и Управе за надзор захтевати да му доставе

одговарајућу документацију и податке који су настали у раду Народне банке Србије.“.

Члан 14.

У члану 26. после речи: „вицегувернерима“ додаје се запета и речи: „директору Управе за надзор“.

Члан 15.

Члан 27. мења се и гласи:

„Члан 27.

Функционери оставку подносе Народној скупштини и дужни су да о поднетој оставци без одлагања обавесте Савет.

Функционеру који је поднео оставку функција престаје избором новог, а најкасније шест месеци од дана подношења оставке.

Гувернеру, вицегувернерима и директору Управе за надзор престаје функција моментом престанка радног односа због испуњења услова за старосну пензију, о чему су гувернер, вицегувернери и директор Управе за надзор дужни да обавесте Народну скупштину и Савет најкасније шест месеци пре испуњења тих услова.

Одбор за финансије констатује престанак функције функционера Народне банке Србије.“.

Члан 16.

Члан 28. мења се и гласи:

„Члан 28.

Функционер Народне банке Србије разрешава се функције:

- 1) ако је правноснажно осуђен за кривично дело против привреде, права по основу рада, имовине, државних органа, правосуђа, јавног реда и правног саобраћаја и службене дужности или је правноснажно осуђен за кривично дело на безусловну казну затвора у трајању дужем од шест месеци;
- 2) ако се утврди да је, због нестручног и несавесног обављања функције и озбиљнијих пропуста у доношењу и извршавању одлука и организовању послова Народне банке Србије, дошло до знатног одступања од остварења основног циља из члана 3. овог закона;
- 3) ако се, на основу налаза и мишљења надлежне здравствене установе, утврди да је због здравственог стања трајно изгубио радну способност за вршење функције или је привремено неспособан за вршење функције у трајању дужем од шест месеци;
- 4) ако не достави или достави лажну изјаву о подацима из члана 20. став 5. овог закона, односно поступи супротно ставу 1. тог члана;
- 5) ако се утврди да не испуњава услове за избор из члана 19. овог закона.

Савет испитује постојање разлога за разрешење функције гувернера, вицегувернера и директора Управе за надзор, а Одбор за финансије испитује постојање разлога за разрешење функције члана Савета.

Ако Савет, односно Одбор за финансије утврди да постоји неки од разлога за разрешење гувернера, вицегувернера и директора Управе за надзор, односно члана Савета, дужан је да о томе без одлагања писмено обавести председника Републике Србије и Народну скупштину, односно председника Народне скупштине, са образложењем.

При испитивању постојања разлога из става 1. овог члана, Савет је дужан да затражи изјашњење гувернера, вицегувернера, односно директора Управе за надзор, а Одбор за финансије – изјашњење члана Савета.

Уз обавештење из става 3. овог члана, Савет изјашњење гувернера, вицегувернера и директора Управе за надзор доставља Народној скупштини, а Одбор за финансије изјашњење члана Савета доставља председнику Народне скупштине.

Одлуку о разрешењу функционера Народне банке Србије доноси Народна скупштина, на основу образложеног обавештења из става 3. овог члана.

Функционеру Народне банке Србије функција престаје доношењем одлуке о разрешењу.“.

Члан 17.

Члан 29. мења се и гласи:

„Члан 29.

Функционер Народне банке Србије се после престанка функције, у периоду од шест месеци, а директор Управе за надзор у периоду од годину дана, не може запослити или на други начин радно ангажовати у финансијској институцији, или другом правном лицу над којим Народна банка Србије врши надзор или с којим сарађује у обављању својих функција.

Гувернер, вицегувернери и директор Управе за надзор имају право на накнаду у случају истека мандата, престанка функције због подношења оставке или разрешења с функције из разлога утврђених у члану 28. став 1. тачка 3) овог закона, и то у висини од 80% зараде исплаћене у месецу пре истека мандата, односно доношења одлуке о разрешењу – до заснивања радног односа, а најдуже шест месеци од престанка функције.“.

Члан 18.

У члану 63. став 1. мења се и гласи:

„Народна банка Србије издаје и одузима дозволе за рад и преко Управе за надзор врши надзор над финансијским институцијама, а предузима и друге мере у складу са законом.“.

Члан 19.

У члану 64. став 1. мења се и гласи:

„При вршењу надзора над финансијским институцијама Народна банка Србије има право увида у пословне књиге и другу документацију финансијских институција, као и лица која су с њима повезана имовинским, управљачким или пословним односима.“.

Члан 20.

У члану 65. став 1. мења се и гласи:

„Ради унапређења своје контролне функције, Народна банка Србије преко Управе за надзор сарађује са страним институцијама и домаћим органима и институцијама надлежним за надзор у области финансијског пословања.“.

Члан 21.

У члану 73. став 3. мења се и гласи:

„О прибављању и коришћењу имовине из става 1. овог члана, као и о управљању и располагању том имовином, Извршни одбор доноси опште акте, а гувернер или лице које он овласти доноси појединачне акте и у име и за рачун Народне банке Србије закључује правне послове.“.

Члан 22.

После члана 81. додаје се члан 81а који гласи:

„Члан 81а

Народна банка Србије има организациону јединицу која обавља послове интерне ревизије (даље у тексту: Интерна ревизија);

Избор руководиоца Интерне ревизије врши Савет на основу спроведеног јавног конкурса.

Интерна ревизија врши се на основу плана који усваја Савет, а може се спроводити и ванредно на основу захтева Савета, Извршног одбора, гувернера или директора Управе за надзор.“.

Члан 23.

После члана 91а, додаје се члан 91б који гласи:

„Члан 91б

Новчаном казном од 50.000 до 150.000 динара казниће се функционер Народне банке Србије који поднесе лажну изјаву из члана 20. ст. 5 и 7. овог закона.

Новчаном казном из става 1. овог члана казниће се бивши функционер Народне банке Србије који прекрши забрану из члана 29. став 1. овог закона.

За прекршај из ст. 1. и 2. овог члана изриче се мера јавног објављивања пресуде, а може се изрећи и мера забране вршења одређених послова.“.

Члан 24.

Народна банка Србије ће послове које обавља у складу са Законом о Народној банци Србије („Службени гласник РС”, бр. 72/03, 55/04 и 85/05 – др. закон и 44/10 – у даљем тексту: Закон) наставити да обавља у складу са надлежностима утврђеним овим законом.

Гувернер, вицегувернери, директор Управе за надзор и чланови Савета биће изабрани у року од 90 дана од дана ступања на снагу овог закона.

Гувернер, вицегувернери и чланови Савета који су обављали функцију до дана ступања на снагу овог закона наставиће да обављају функцију до избора функционера из става 2. овог члана.

Члан 25.

Прописи које је Народна банка Србије донела на основу Закона остају на снази до доношења нових прописа у складу са овим законом.

Народна банка Србије ће одредбе прописа донетих на основу Закона које су у супротности са овим законом ускладити у року од једне године од дана његовог ступања на снагу.

Савет ће донети Статут у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог закона.

Народна банка Србије ускладиће своје унутрашње опште акте са одредбама овог закона у року од три месеца од дана ступања на снагу Статута Народне банке Србије.

Члан 26.

Ако су одредбе других закона, односно прописа, у супротности са овим законом, примењују се одредбе овог закона.

Члан 27.

Овај закон ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.